

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119439146
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119439146.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému A. D., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom U. II. XXX/XX, XXX XX T., právne zastúpený JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42 350 026, o zaplatenie 16.346,87 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5Csp/61/2020 - 149 zo dňa 30. 11. 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5Csp/61/2020 - 149 zo dňa 30. 11. 2020 vo výroku, ktorým žalobu zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) z r u š u j e a vec v tomto rozsahu časti vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinstančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 12.547,74 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 12.547,74 Eur od 07. 09. 2019 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 53,52% (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica - upomínacie konanie - návrh na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 16.346,87 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 15.261,93 Eur od 07. 09. 2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 19. 12. 2016 uzatvoril v právnom postavení veriteľa so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1644053678 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 17.800,- Eur. Nakoľko žalovaný neplnil úver riadne a včas, žalobca v súlade s ustanovením § 565 v spojení s § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) vyhlásil predčasnú splatnosť úver ku dňu 22. 10. 2018.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 9, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2, § 565 OZ, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), g), h) a i), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

4. Okresný súd konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný ako dlžník uzavrel dňa 19. 12. 2016 so žalobcom ako veriteľom zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 17.800,- Eur, ktorý mal žalovaný splácať v 96 mesačných splátkach. Z toho 95 splátok vo výške

269,63 Eur a posledná 96 splátka vo výške 268,21 Eur, so splatnosťou mesačných splátok vždy k 25. dňu v mesiaci s dátumom prvej splátky do 25. 01. 2017 a dátumom konečnej splatnosti úveru dňa 25. 12. 2024. Súd prvej inštancie napriek tomu, že zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchody podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka mal za to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia OZ. Rovnako konštatoval, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver, a preto pristúpil aj k preskúmaniu, či zmluva o úvere má všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Preskúmaním zmluvu o úvere dospel k záveru, že v tejto absentuje podstatná náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Podľa názoru okresného súdu, ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že medzi tieto je potrebné zaradiť aj matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, aby spotrebiteľ mal možnosť si preveriť správnosť takéhoto výpočtu a posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má podstatný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Uviedol, že s absenciou predpokladov je spojená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v súlade s § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ. Nakoľko úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov mal žalobca nárok na vrátenie nesplatených častí istiny vo výške 12.547,74 Eur ako rozdiel istiny vo výške 17.800,- Eur a vykonaných úhrad vo výške 5.252,26 Eur, ktorú sumu žalobcovi priznal a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O nároku na úroky z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že tieto priznal žalobcovi podľa pomeru jeho úspechu v spore, pričom dospel k záveru, že žalobca mal v spore celkový úspech v rozsahu 53,52%, a preto mu priznal aj nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu.

5. Proti výroku rozsudku, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo zmenil rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Bol toho názoru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie trpí vadami podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Nesúhlasil s právnou argumentáciou prvoinštančného súdu týkajúcej sa výpočtu RPMN a predpokladov na jej výpočet, s ktorou sa nestotožnil. Poukázal na to, že počas celého konania vo svojich podaniach vyvrátil súdom prvej inštancie prezentovanú argumentáciu, ktorú nemožno vyvodiť zo žiadneho zákonného ustanovenia. Rozhodnutie považoval za arbitrárne a nezákonné. V odvolaní sa ďalej rozsiahlym spôsobom venoval metodike výpočtu RPMN a predpokladov na jej výpočet. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 15Csp/59/2019 zo dňa 24. 11. 2020. V závere citoval aj odlišné stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana Lálíka, ktoré sa týka prílišnej ochrany spotrebiteľov poskytovanej zo strany nielen všeobecných súdov, ale aj ústavným súdom.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný svojím podaním zo dňa 03. 02. 2021. Rozhodnutie v odvolaní napadnutom rozsahu považoval za vecne správne. Navrhol rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správne a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 CSP, preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), v rozsahu podľa § 379 CSP a to z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 381 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok) a závislom výroku o trovách konania (III. výrok), podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom,

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní okrem iného namietal aj to, že rozhodnutie okresného súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Na základe ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít sa pod pojmom právne posúdenie rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnom posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu ide vtedy, ak súd nepoužije správny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa práve dopustil vyššie uvedeného pochybenia.

11. Okresný súd správne právne posúdil vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský v zmysle príslušných ustanovení OZ a rovnako aj to, že zmluva o úvere má spotrebiteľský charakter. Rovnako bol správny postup súdu prvej inštancie, ak ex offio (z úradnej moci) pristúpil k skúmaniu obligatórných náležitostí zmluvy o úvere. Okresný súd však nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec podľa ZoSÚ, ktorý nebol platný a účinný v čase, kedy došlo medzi stranami sporu k uzatvoreniu zmluvy o úvere, ktorej obligatórne náležitosti boli predmetom skúmania okresným súdom. Odvolací súd konštatuje, že zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 19. 12. 2016. Prvoinštančný súd bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru založil na ustanovení § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, ktorý citoval v odseku 24 odôvodnenia takto: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ, musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.“, pričom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bolo ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v nasledujúcom znení: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti j) odplatu podľa osobitných predpisov.“ Odvolací súd tak zistil, že okresný súd síce správne aplikoval na súdenu vec ZoSÚ, avšak vychádzal zo znenia platného a účinného ku dňu 31. 03. 2015, a nie zo znenia platného a účinného ku dňu uzatvorenia posudzovanej zmluvy o úvere t. j. k 19. 12. 2016.

12. Odvolací súd ďalej uvádza, že ak by aj súd prvej inštancie vec správne právne posúdil podľa príslušného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v platnom a účinnom znení v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve o úvere konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon ani nevyžaduje, aby boli predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označené ako predpoklady pre výpočet RPMN. Túto požiadavku nie je možné vyvodiť z gramatického, a ani z teleologického výkladu tohto zákonného ustanovenia. V zmluve majú byť uvedené len predpoklady použité na výpočet RPMN, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenia vzorca na výpočet RPMN, ktorý je uvedená priamo v prílohe č. 2 ZoSÚ (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24. 02. 2021). Ak okresný súd považoval uvedenie vzorca na výpočet RPMN ako aj presnú špecifikáciu predpokladov na jeho výpočet za obligatórne údaje zmluvy o úvere, tak odvolací sa s týmto názorom nestotožňuje, pričom z rozhodnutia okresného súdu nie je ani zrejme, ktorý z predpokladov na výpočet RPMN by mal v zmluve o úvere absentovať.

13. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolaciemu súdu preto neostala iná možnosť, ako rozsudok v odvolaní napadnutom výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok) a rovnako v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec podľa ust. § 391 ods. 1 CSP mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude odstrániť vytýkané nedostatky doterajšieho rozhodovania. Opätovne preskúma náležitosti zmluvy o úvere v zmysle jeho obligatórných náležitostí podľa ZoSÚ v platnom a účinnom znení ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere. Zároveň ak dospeje k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný aj vo zvyšnej časti rozhodne o nároku na príslušenstvo - úroky z omeškania nie len odkazom na príslušné ustanovenia OZ a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ale aj uvedenie zákonnú výšky úrokov z omeškania spolu s dňom, ku ktorému sa žalovaný dostal do omeškania s plnením povinnosti a toto rozhodnutie náležite odôvodní. Rovnako bude povinnosťou okresného súdu svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo pochopiteľné nie len pre strany sporu, ale aj pre širokú laickú verejnosť, a preto bude vhodné, aby sa vyhol zbytočnému používaniu cudzích slov, knižným výrazom, ale aj latinským výrazom, bez ich prekladu.

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

16. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).